

Za poduk in kratek čas.

Beraško dete.

(Božična povest; spisal M. Jokai.)

Očeta njegovega je vrgla vrv z ladje, in se je utopil. Mati njegova je bila perica; pri nočnem delu se je prehladila, huda vročica se je nje lotila, umrla je. Majhni deček je ostal sam in je imel še le štiri leta.

Ko so tudi njegovo mater zanesli na pokopališče, mislil si je majhni deček sam pri sebi: kdo mi bo pač sedaj rekel: moj ljubi sinček, kdo bo mi dal zjutraj, zvečer kruha, kdo bo mi odslej postiljal posteljico, kdo mi bo dal snažno perilo, kadar bom zamazan, kdo me bo vzel na krilo, kdo me bo poljubil, kadar me bo kaj bolelo?

Sosedi so tudi izginili, jeden sem, drugi tje; tuji ljudje so prišli na njih mesto, ki so izpraševali majhnega dečka, kadar se je zmuznil skoz njih vrata ter se jim je prikazal: »Kaj hočeš, česa iščeš tukaj? Poberi se odtodi!«

Siromak se je res pobral, šel je ven na ulico, kjer nikogar ni poznal, vstavil se lepo na nekem oglu ter gledal tam prihajajočim in odhajajočim ljudem v oči, ali bi bil kdo podoben očetu njegovemu, da bi potem tistega nagovoril. Zaman je gledal; ljudje imajo druge skrbi in ne utegnejo paziti na otroke, ki se potikajo okoli. Kdor hoče od današnjega sveta kaj dobiti, mora znati govoriti. Pravi beraški otrok boljše razume svoj obrt; ta beži za odličnimi gospodi, se jih dotika in oprjema s svojimi zamazanimi oblačili; gospodje jim dajo potem kaj malega, da bi se jih iznebili. Tak beraček pa, ki zna samo jokati, lahko gladu umre.

Saj bi tudi majhni paglavec takoj prve dni gladu umrl, da bi ne bila prodavala neka postena stara ženska sadja na onem oglu, kamor se je bil pritisnil. Ta se je kar čudila, kaj dečko tam tako dolgo opazuje. Morda hoče celó krasti. Ko pa je potem videla, da se do večera ne gane s prostora, ga je obžalovala. Izbrala je za-nj navdarjeno jabelko ter mu rekla: »Tu imaš, vzemi, a potem že zdaj idi domov!«

Majhni deček je bil vaje, da uboga in kakor se mu je reklo, da naj gre domov, šel je res lepo domov.

Toda bilo je že večer, in takrat so v velikem mestu vsaka vrata zaprta. Majhna sirotica se je jokala, ko je premišljeval, da ne more nikamor noter, da nikjer na-nj ne čakajo, da mu nikdo ne priredi postelje.

Na to se je sključil v kot pri nekih vratih in tam je močno jokaje zaspal. V svojem spanju je objemal kamen, ki je bil tako usmiljen, da je njegove drobne ude branil pred vetrom, in pravil mu je: »Sladka moja mamica!« V noči se je tudi mnogokrat vzbudil, kadar je tako hudo zapihal mrzel veter, in vzdihujoč se je obrnil na drugo stran, ker je bila njegova postelja tako trda.

Drugi dan je zopet poiskal vrlo prodajalko, ki mu je zopet dala jesti, kar ji je ostalo; videla je namreč, kako žalosten je ubožček.

Tretji dan in četrti dan je zopet našel tam staro, vrlo ženico. Peti dan pa je zaman čakal na oglu; mnogo ljudi je prihajalo in odhajalo po ulici, še več nego drugokrat, toda stara ženica takrat ni prišla.

Majhni osiroteli deček vpraša nazadnje nekega berača, ki je imel samo jedno nogo, — višjega gospoda si ni upal nagovoriti:

»Kje pa je sedaj vrla teta?«

»Danes ne bo tukaj prodavala, moj sinček«, odgovoril mu je berač, »ker je danes praznik.«

»A zakaj je danes praznik?«

»Ker se je danes rodil Jezus; le glej moj sinček, kako ljudje hité v cerkev.«

Kamor jih toliko gre, tje bo menda tudi meni dovoljeno iti, mislila si je sirotica. Kako se je veselil, ko je videl, da ga iz te velike, velike hiše, kakoršne nikdo drugi nima, ne naženejo, ga ne vprašajo, kaj tukaj želi, ampak mu dovolijo, da se raduje nad temi mnogoštevilnimi in lepimi pesmimi in da stoji med temi mnogimi, odlično oblečenimi gospodi!

Nek visok, častiljiv mož je potem tu mnogo pripovedoval ljudstvu in opisoval, kako se je majhni Jezus rodil v jaslicah med pastirji, kako je živel v siromaštvu in v bedi in kako je zmiraj ljubil otroke.

Celi dan bi bil poslušal, kar je ta častiljiv mož pripovedoval!

Cerkev je bila do večera vedno odprta; zvečer pa so tudi cerkev zaprli in zopet je bil siromaček na ulici.

Tooliko oken je bilo razsvetljenih v ulicah! Krasni vozovi so drdrali sem in tje! V bliščečih oknih prodajalnic so bile izpostavljene smrekice z gorečimi svečicami, s sladkorjevimi angeljčki, z majhnimi zibelkami, v katerih je spaval ljubi Jezušček!

Sirotica si je vse to lahko dolgo ogledovala.

Prijazne gospé so prihajale v prodajalnice, kupovale so te čarobne lepote, vsaka je nesla domov svojemu sinčku, svoji hčerkici, kar jima je Jezušček poslal.

Kako lep je rojstni dan Jezusov!

Da bi le ne bilo ta dan tako mrzlo! Srečni tisti, kateri lahko pri topli peči na prsih sladke svoje mamice poslušajo tuljenje vetrov! Toda kdor ne vé, kam naj gre domov v tako odurnem vremenu? Zopet se le vrne deček k cerkvenim vratom, poklekne tam in sklene svoje rokice:

»Sladki Jezušček, ki tako ljubiš otroke! Ako potrebuješ tako majhnega služabnika, kakor sem jaz, ali bi hotel mene k sebi vzeti?«

In veliki Odrešenik je uslišal prošnjo svojega majhnega služabnika in je vzel k sebi siromačka, katerega si nikdo ni svojil na zemlji. Tam pri cerkvenih vratih je zaspalo majhno dete in se vzbudilo — v nebeških prostorih

Vi, kateri se radujete in veselite na božični dan, spomnite se onih, ki gladujejo in žalujejo!

Smešnica. V neki krčmi so imeli zelo surovega hlapca. Nekdaj reče učitelj: »Ta hlapec je ravno tako surov, kakor naš župan«. Zato toži župan učitelja, da je moral svoje besede preklicati. Učitelj stori to drugi dan tako-le: »Ta hlapec ni tako surov, kakor naš župan«.

Razne stvari.

(Imenovanje.) Svitli cesar je imenoval Edmunda grofa Attems za dež. glavarja in dr. Franca Radaj, c. kr. notarja v Mariboru, njega namestnikom v deželnem zboru v Gradcu.

(Božičnica.) V otroškem zavetišči na koroškem kolodvoru v Mariboru je bila v torek podoladne božičnica za otročiče ter so bili navzoči mil. knezoškof, c. kr. okr. glavar, zastopnik južne železnice, več korarjev stolne cerkve in duhovništvo Sv. Magdalene v Mariboru.

(Častni občan.) Občinski odbor v Orehovi vasi pri Mariboru je v seji, dne 17. decembra, č. g. Franca Hirti, župnika v Slivnici, vsled njega velikih zaslug za cerkev, šolo in občino, soglasno imenoval za svojega častnega občana.

(Okr. odbor.) Okr. zastop v Slov. Gradcu je imel dne 12. decembra volitev odbora in so dobili v tem večino glasov ti-le gg.: Ivan Rogina, župan v Podgorju,